

[Niels Westerby.]

meget upraktisk, og en merværdiafgift vil i forhold til engrosafgiften blive en særdeles praktisk skatteform.

Jeg vil også minde om, at engrosafgiften har den ulempe, at den rammer en del af det producerende erhvervsliv; en del af de driftsmidler, produktionsmidler, der skal bruges i produktionen, er belagt med engrosafgift; men det vil ikke være tilfældet ved indførelse af merværdiafgiften. På den måde vil man altså stille det producerende erhvervsliv bedre.

Der forestår i virkeligheden ikke mange tekniske forberedelser, før man kan gå over til at gennemføre en merværdiafgift. Der er ikke ret mange problemer tilbage. Det væsentlige problem er den samlede skatte-reform, og hvordan den skal se ud i forbindelse med gennemførelse af merværdiafgiften. Men også dette problem kan løses uden ret mange tekniske forberedelser. Det er jo i virkeligheden et spørgsmål om den politiske vilje i det høje ting. Og dér må jeg erkende, at det forekommer mig, at tingene står en lille smule på hovedet, hvis man sammenligner med de forskellige partiers stilling tidligere.

Igennem årtier har socialdemokratiet f. eks. hævdet, at forbrugsbeskatning er af det onde. Alligevel har en socialdemokratisk regering i sidste samling og igen i denne samling fremsat et lovforslag om merværdiafgift. Jeg takker for det, og jeg takker også for, at det er i loyal forlængelse af de forhandlinger, som det ærede medlem hr. Diderichsen og jeg havde med regeringen i forbindelse med forårets buketforhøjelser. Men socialdemokratiet skal bestemt ikke høre ilde fra mig, fordi man er kommet til en bedre erkendelse på dette punkt.

Derimod undrer det mig lidt at se de to ærede partier venstres og de konservatives holdning i denne sag. De to partier har igennem årtier været med til at prædike for, at man skulle have større forbrugsbeskatning og lettelser i indkomstskatterne. Man har ivret meget kraftigt for, at forbrugsbeskatningen skulle øges; det har endda været gjort med energi på alle større møder, hvor jeg har været til stede i mange år. Alligevel er der en ejendommelig tilbageholdenhed hos de ærede ordførere, hr. Henry Christensen og hr. Knud Thomsen,

i dette spørgsmål. Man antyder vel nok i vage vendinger, at der er muligheder for tilslutning til en merværdiafgift, men man ligesom trækker sagen i langdrag.

Derimod var der i en vis forstand en vis logik i det ærede medlem hr. Aksel Larsens holdning til merværdiafgiften. Han har jo næsten altid tordnet mod forbrugsskatter, og derfor er det let forståeligt, at han også vender sig imod merværdiafgiften. Alligevel forekommer der mig at være en vis inkonsekvens i det ærede medlem hr. Aksel Larsens holdning. Hvis man spurgte det ærede medlem hr. Aksel Larsen, om han mente, at han var socialist, vil jeg tro, at det ærede medlem med en klædelig rødmen vil erklære: ja, det er jeg — hvis man så samtidig gør det ærede medlem hr. Aksel Larsen opmærksom på, at bogstaveligt talt i alle de lande, hvor man har gennemført socialisme, er hovedskatteformen, hovedmidlet til at få dækket de offentlige udgifter, forbrugsafgifter plus det, at man tager et vist overskud af de virksomheder, som staten driver. Man lægger alle byrderne på forbrugerne; man bruger i virkeligheden forbrugsskat som det middel, der skal finansiere statens udgifter.

Det undrer mig derfor, at det ærede medlem hr. Aksel Larsen, der er socialist og har set, at man i næsten samtlige socialistiske lande bruger forbrugsskat som skattemiddel, her i dag og i al almindelighed er meget reserveret over for, ja, nærmest bekæmper enhver form for forbrugsbeskatning. Man føler sig jo næsten fristet til at stille det spørgsmål, om det ærede medlem ligefrem ønsker, at skattesystemet her i landet skal være ubrugeligt, fordi han derigennem vil bidrage til at dokumentere, at en samfundsform, der bygger på den enkeltes virkelyst og på, at borgerne kan eje privat ejendom, virker dårligere, for man må vel erkende i dag i praksis, at det nuværende skattesystem har den ulempe, at det hæmmer folks arbejdslyst.

Hvis man går ud i befolkningen og spørger, hvad det er, de hæfter sig ved med hensyn til skatterne, så er det den direkte indkomstskat, de hæfter sig ved; det er følelsen af ret høje indkomstskatter, der gør, at folk ofte holder sig tilbage fra at gøre en indsats, selv om de måske kunne have lyst til det. Denne ulempe er der ikke ved forbrugsskatterne. Forbrugsskatterne virker ikke dæmpende på arbejds-